॥ *॥ तसीव विशिष्टानि बद्धानाचा ह। "पित्ताद्दार्च सरामञ्च सम्पूर्व पवनात्मका। स्तिमितं ग्राचकाड्वं कपाज्यं तमादिशीत्"॥ ग्रकाड्कं बद्धकाड्कम्॥ ॥ तस्यासाध्यतादि-

''रकदोबानुगः साध्यो दिदोबो याप्य उच्चते।

सळ्देहचरः श्रोधः सकयः साझिपातिकः" ॥ ॥ खय खामवातस्य चिचित्सा। "लङ्घनं खेदनं तिलां दीपनानि कटूनि च। रेचनं खेइनमपि वस्तयखाममारते॥ रूचखेरी विधातची वालुकापुटकेरिइ। उपना हास्य कर्त्त्र शास्ते (पि से हविवर्जिता । *॥ वास्त्कमत्र रन्ताकं पटीलं कारवेद्धकं। कारदृषा यवाः पथ्याः षष्टिकाः ग्रालयाऽनवाः"॥ व्यववाः पुराखाः । "नावकानां तथा मांसं हितं तक्रीण संस्कृतं। हितस युषः कौलत्यः कलायस्थक्तस्य च"॥ *॥ "चित्रकं कदका पथा गागरातिविषास्ताः। चुर्यिताः काषातीयेन पिनेदामानिकापहाः ।१। शरी श्रुवाही श्रिवाहीया देवाङ्गातिविधास्ताः। क्षिताः प्रिवेदामवाती रूत्त्व भोजयेत्॥ देवाका देवदास। २। खामवातग्रजेन्द्रस्य प्रशेरवनचारियाः। एकएव निच्नायमेरखखेइकेश्वरी। ३। रराइखेइयलां इरीतकों भक्तयेदिधिवत् । श्वामानिवार्त्त्यक्तो यक्तो द्या च यथस्या। १। श्वेतं पुनर्गवासूनं तेन तेनं प्रसाधयेत्। षामवातरुजं इन्ति यादाभ्यञ्जनमर्नात्। ॥। चारावधस्य पत्राणि स्टानि कटुतैसतः। व्यामवातप्रशान्यथं खादेङ्गताखतानि च। ६। श्राहीगोत्त्रकक्षायः प्रातः प्रातिविवितः। चामवाते कटी पृत्ते पाचनं सन्प्रमाश्नं। ७। कटी शूले. विवेत्तेलं स्राह्यलसस्यवं। महीषधगुड्योस कार्य मागधिकायुतं॥ विशोधीरखवीजानि पिट्टा चोरे विपाचयेत्। तत्पायसं कटी शूने स्प्रम्यां परमी वधं। ए। रास्ता वातारिमूलस् वासमः सदुरासमः। प्रदीदावधनामुक्तनागरातिविधाभयाः । श्वदंष्ट्राव्याधिष्ठातस्य मिषिधान्यं पुनर्भवा । अश्वान्धान्यता कृष्णा बद्धदारः ज्ञतावरी ॥ वचा सङ्चरखेव चिवका दस्तीद्यं। समभागानि सर्व्याचि राखात्र त्रिमुखा सता ॥ विवेत् कवायमेतेवामस्भागावक्रीवतं। चिक्षा गागरचूर्णेच प्रचेपोऽच यथामलं। सर्वेषु वातरोगेषु सामेषु तु विशेषतः। पचाघातेऽदिते कम्पे कुछी सन्धिगतेऽनिनी ॥ जानुजङ्गास्थिपीड़ासु स्थ्रस्याच्च इनुसहे। उरलमे वातरक्ते विख्यां को ख्यी वंके ॥ इदामये च दुर्नासि योनिमुकामयेषु च। पुंसां में दुगते वाते स्त्रीगां बन्धामये तथा । योषितां गभेदं मुख्यं नास्यस्मात् परमौषधं। मचाराखादिकः साधी वेधसायं विनिम्मितः"।

महाराखादिक्यः । १। "खनमोदामरिच-पिणलीविङ्ङ्सरदारचिचकश्रताङ्गः। सैन्धव-मागधिमूनं भागा नवकस्य पिलकाः स्थः ॥ शुग्ठी दश्पिका स्थात् पकानि तावन्ति रुद्धदारस्य। व्यभया पलानि पञ्च स्नाच्यां चूर्यां विधापयेदेषां॥ समगुडवटकानदतस्त्रुणं वाकोध्यावारिया पिवतः। नम्बन्यामानिननाः सर्वे रोगाः सदान्याः भीष्रं। खाना इम्मूलतूनी प्रतितृनी स्प्रसी गुलाः। कटि-एकपरिष्मटनं साटनं चैवास्थिजङ्गयोस्तीवं ॥ श्वयय्सयाङ्गसन्धिष ये चान्धेश्यासवातना रोगाः सर्वे प्रयान्ति प्रान्तिं तमइव स्र्यांशुविध्वक्तं॥ व्यजमोदादिचूर्यमोदकः।१०। "बामवाते हितोऽतीव पथादिर्गुग्गु जुर्मतः"। तथैव योगराजाख्यस्वरकादिचिकिताकैः।११। नागरस्य पनान्यस्रो प्रतस्य कुड्वं तथा। चीराज्यसमाय्तां खरहस्याद्रशतं पतं॥ खोबनिजातकदयात् प्रत्येकच पर्ण पर्ल। निः चिपेच्यितं तत्र खादेदिम्बलं यथा ॥ चामवातप्रधमनं धातुप्रविकरं परं। बल्यमायष्यमोजस्यं बलीपलितनाश्रनं" ॥ मुगठीखगडः। १२। "मेशिकायाः पत्रान्यसी मुख्या खर पत्रानि च। तयोक्ष्मीं पटे पृतं दुग्धे स्टब्सिना पचेत्॥ द्राधा एक यंगे गर्थ प्रतम रूपन चिपेत्। तत्तावत्यपचेत् यावत् भवेदतिघनं पयः॥ पुनः पचेत् प्रानैकच दत्त्वा एक मितां शितां। ततः प्राक्ते सुविचाते ज्वलगादवतास्येत्॥ सरिचं पिपाली शुग्ठी कामासूलं सचिचकं। यवानी जीरको धान्यं कारवी शतप्रव्यका ॥ जातीयलं ग्रटीलक च पत्रकं भद्रमुक्तकं। यक्कीयात् पनमेतेषां सर्वेषाच एथक् एथक्॥ षड्दां नागरं तत्र महिचं च षड्दाकं। रषां चूर्या परिक्तिप सर्वे संभित्रा रक्तयेत्॥ रतत्त् भेषजं प्रोत्तं मेथिकायाकसंज्ञकं। भक्तयेत् पलमात्रं तत् यथा चामिनलं तथा। चामवातं निचन्येतत् सळीं च पवनामयान् । ज्वरांख विषमान् इन्ति पाख्रोगं सकामलं ॥ इन्युकादमपस्नारं प्रमेहान् वातशोखितं। खलियं श्रीतिपत्तं शिरःपीड़ां दृगामयं ॥ पदरं सुतिकारोगं श्रन्यादेतज्ञ संग्रयः। वपुनः पुख्छिद्धस्यं वीर्याटिङ्ककरं परं"। मेथिकाषाकः। १३"। "रसो रसोनस्य पिचुप्रमाखः चिपेब तत्राचिमितं एतं गोः। पिवेद्रभे तेन दच्चवर्य शिखीव तूर्व हि महामवातं" । सामान्यवातव्याधिचिकित्सायां हि किखितं रसी-नाष्ट्रकमामवाते चितिगुगदं। १३।

"सैन्धवं श्रेयसी राखा श्रतप्रया यवानिका। खर्जिका मरिचं कुछं शुगठी सीवर्षकं विड़ं॥

वचाजमोदा जर्गः पौक्तरं मध्रं कृगा।

रतान्यद्वपनां प्रानि स्त्याक स्वानि कारयेत्॥

प्रसमेर गडते नस्य प्रसो द्रम् ग्रत प्रव्या । काञ्चिकं दिगुगं दत्त्वा मल च दिगुगं तथा। एतत् संभ्रत्य संभारं श्निर्यद्विमा पचेत्। सिद्धमेतत् प्रयोक्तत्यमामवातच्यं परं॥ पाने चाम्भञ्जने वस्ती कुरतेऽश्रियसं भ्रमां। वातात्ते वंद्यां श्रुले कटीनानू रसन्धिने ॥ तथा हत्यार्श्वने मूले प्रस्तं स्नेषाि पीडिते। खन्यां खानिजनान रोगान नाप्रयत्यास दे दिनां" बहत्मेन्धवादां तेलं। १५। "द्धिमत्यगुड्चीरपोतकीमायपिष्ठकं। वर्जयदामवातात्ती गुड्मांसमनूपर्ज । इत्यामवाताधिकारः। इति भावप्रकाशः॥ (बाचेयउवाच।

"बद्धार्यं प्रहम् प्रस्न ! त्वं समासेन वदान्यकं। गुर्ळज्ञाहारपुर्छेन सन्दासेख व्यवायिनः ॥ तर्पितैः कन्द्रशाकेल खामोवाय्समीरितः। स्रेयस्थाने प्रपचीव जायते बद्धवेदनः॥ कामातिसारी वर्त्तेत सन्धी श्रोषः प्रजायते। जड़त्बद्धीव गात्रामां बनासपतनं मुखे। एष्ठमन्याचिकेजातवेदनार्त्तीर्शय सीदति। खकुं वैकल्यमायाति खामवाते भिषग्वर"!॥ चिकित्सा यथा ॥ * ॥ "तस्य नो खेइनं कार्यं पाचनञ्च विधायते। कामं संच्यते प्राचीः चतुर्धा भेदकच्यीः"। विद्यम्भ्यामनदागं यथा॥ ॥ ॥ "विद्यमी गुलालकोही खामः पताम एव च। सर्वाङ्ग्गो भवेश्वान्धो वस्त्रे तस्यापि नज्ञगं। विद्या गुरु चाभ्रानं विसम्बद्ध जायते। तस्यापि पाचनं कार्यं खेइन्चैव कार्येत्" । गुल्द्रप्रङ्घामलच्चगं यथा ॥ 🛊 ॥ "जठरं गर्जाते यस्य गुलावत् परिपीद्यते। कटीरेग्रे जड़त्वच खामगुल्माभिप्रक्रितः॥ तस्यादी लङ्घनानि स्युर्जाता देववनावनं। पाचनं नैव कर्त्तयं गुलापाके विमूर्किति ॥ पाचिते चापि गल्यामे तदाख मरगां अवम्"। खेल्यामनत्त्रां यथा॥ * ॥ "यस्य च सिम्धता गाचे जाडां मन्दामिको नकी। खेहामी विजनी यस्य खेहीवामः प्रकीर्त्ततः॥ तस्य नो खेइनं कार्यञ्चोपवासञ्च कारयेत्। पाचनश्चेव कर्त्तव्यमामञ्जवातिसार्येत्"। नामस्य नद्यां यथा ॥ *॥ "यस्य ग्रोफाननं जाखं तथा चैव घनोदरं। खरुचामातिसार्ख सचासाध्यो विजानता ॥ प्रताख्येया किया कार्या जीवितस्थापि संग्रिये। याचनं पाचितं जाता तसाचुर्वानि दापयेत्"॥ चिकित्सा यथा॥ *॥ "खामवाते क्यायतां दश्रमूलीवलं पिवेत्। गुड्ची नागरं पथ्या चूर्योमेतद्गुड़ान्वितं ॥ धान्यनागरराजास्त्रदेवदाक्वसामयाः। पाचनद्यामवाते च खेळमेतत्म्खावरं' ॥) श्वामार्तीसारः, एं, (श्वामरोगेग क्ववः श्रेसीसारः।) **षट्प्रकारातीसारमध्यें** रोगविष्रीयः। तस्य